

Weging van het waterbelang

Uitbreiding hoogspanningsstation Oosteind

Enexis Netbeheer B.V.

725041 | V6.0

30-6-2025

Pondera

Hoofdvestiging Nederland
Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
088 – pondera (088-7663372)
info@ponderaconsult.com

Postbus 919
6800 AX Arnhem

Vestiging South East Asia
Jl. Mampang Prapatan XV no 18
Mampang
Jakarta Selatan 12790
Indonesia

Vestiging North East Asia
Suite 1718, Officia Building 92
Saemunan-ro, Jongno-gu
Seoul Province
Republic of Korea

Vestiging Vietnam
7th Floor, Serepok Building
56 Nguyen Dinh Chieu Street, Da Kao Ward,
District 1 Ho Chi Minh City
Vietnam

Colofon

Soort document
Weging van het waterbelang

Projectnaam
Uitbreiding hoogspanningsstation Oosteind

Versienummer
V6.0

Datum
30-6-2025

Project nummer
725041

Opdrachtgever
Enexis Netbeheer B.V.

Auteur

5.1.2.e

Nagekeken door

5.1.2.e

Disclaimer

In het onderzoek is gebruik gemaakt van algemeen geaccepteerde uitgangspunten, modellen en informatie die ten tijde van het opstellen van dit rapport ter beschikking stonden. Aanpassingen in de uitgangspunten, modellen of gebruikte gegevens kunnen leiden tot andere uitkomsten. De aard en de nauwkeurigheid van de gebruikte gegevens voor het onderzoek bepalen in belangrijke mate de nauwkeurigheid en de onzekerheden van de berekende uitkomsten. Pondera is niet aansprakelijk voor gederfde inkomsten of schade die wordt geleden door opdrachtgever(s) en/of derden uit conclusies die gebaseerd zijn op gegevens die niet van Pondera afkomstig zijn. Deze rapportage is opgesteld met de intentie dat deze alleen gebruikt wordt door de opdrachtgever en slechts voor het doel waarvoor de rapportage is opgesteld. Er mag geen beroep worden gedaan op de informatie uit deze rapportage voor andere doeleinden zonder schriftelijke toestemming van Pondera. Pondera is niet verantwoordelijk voor de consequenties die kunnen voortvloeien uit het oneigenlijk gebruik van de rapportage. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van (de analyse, resultaten en bevindingen in) de rapportage blijft bij de opdrachtgever. De Rechtsverhouding opdrachtgevers – architect, ingenieur en adviseur conform DNR 2011 is te allen tijde van toepassing. Pondera werkt met een kwaliteitsmanagementsysteem dat door EIK gecertificeerd is volgens de ISO 9001:2015 norm.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging en begrenzing projectgebied	3
1.3	Leeswijzer	4
2	Doel en geraadpleegde bronnen	5
2.1	Doel	5
2.2	Geraadpleegde bronnen en documenten	5
3	Beleid	6
3.1	Rijksbeleid	6
3.2	Beleid provincie Noord-Brabant	8
3.3	Beleid gemeente Oosterhout	9
3.4	Beleid waterschap Brabantse Delta	11
4	Gebiedsinventarisatie	12
4.1	Hoogteligging	12
4.2	Bodemopbouw	12
4.3	Grondwater	15
4.4	Oppervlaktewater	18
4.5	Waterkeringen	19
4.6	Waterveiligheid	20
5	Toekomstige situatie en beoordeling wateraspecten	21
5.1	Toelichting ontwikkeling	21
5.2	Grondwater	21
5.3	Oppervlaktewater en afwatering	22
5.4	Verhard oppervlak en watercompensatie	23
5.5	Afvalwater en riolering	26
5.6	Waterkeringen en waterveiligheid	27
5.7	Waterkwaliteit	27
6	Bijlage 1 – regels lozen waterschap Brabantse Delta	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

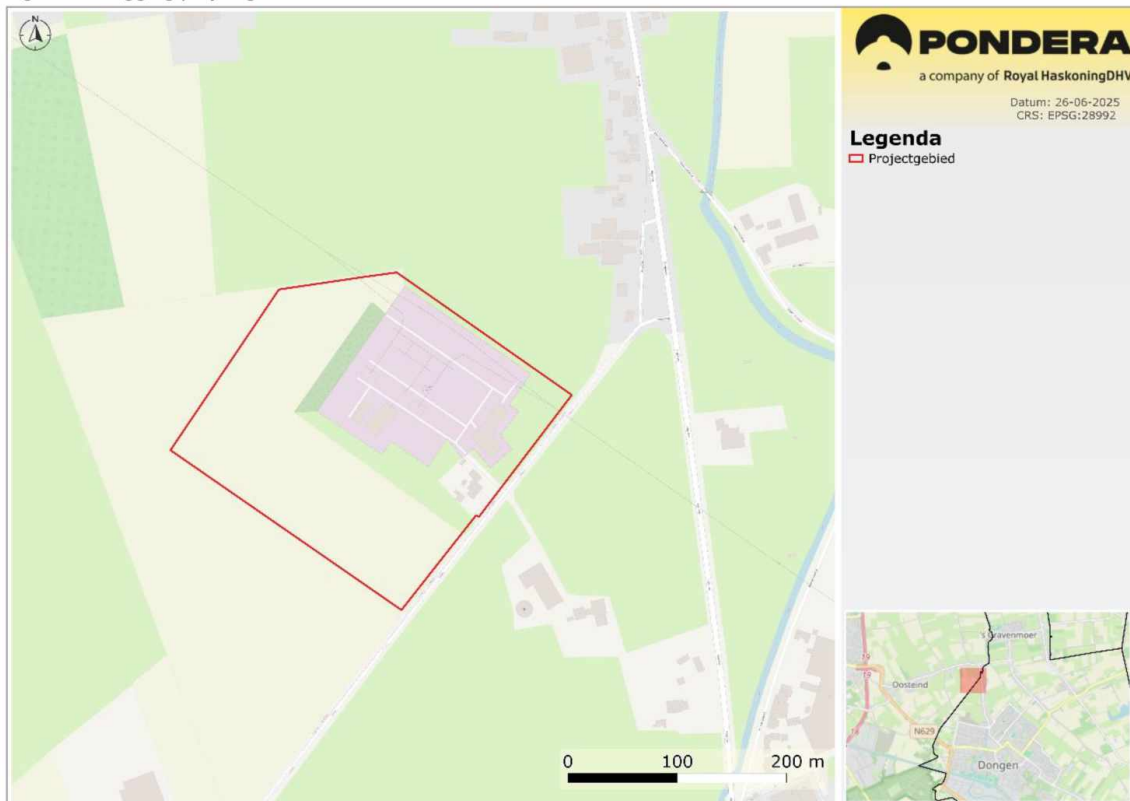
Enexis is voornemens het 150/10kV-station Oosteind uit te breiden om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag naar elektriciteitstransport, mede door de groei van duurzame opwekking zoals zon- en windparken. De bestaande infrastructuur biedt hiervoor onvoldoende capaciteit. De uitbreiding omvat onder andere nieuwe transformatoren, middenspanningstations en een vernieuwd automatiseringssysteem. Hiermee wordt het station toekomstbestendig gemaakt voor zowel verbruik als teruglevering van elektriciteit.

Voor een deel van de uitbreiding is een planologische procedure noodzakelijk, omdat deze buiten de geldende bestemming valt. Onderdeel van deze procedure is de afweging van het waterbelang. Dit betekent dat de effecten van de uitbreiding op waterhuishouding en -veiligheid in beeld worden gebracht. In dit document wordt deze afweging toegelicht.

1.2 Ligging en begrenzing projectgebied

Enexis is voornemens een uitbreiding te realiseren op het bestaande hoogspanningsstation aan de Hoge Dijk 38 in Oosterhout (Oosteind), kadastraal bekend gemeente Oosteind, sectie V, nummer 1175, in eigendom van Enexis, en deels buiten het bestaande station op perceelnummer 1603 (gedeeltelijk), te verwerven van TenneT. In Figuur 1.1 is de locatie weergegeven. De projectlocatie wordt in de rest van dit document aangeduid als 'projectgebied'.

Figuur 1.1 Ligging projectgebied

1.3 Leeswijzer

In dit eerste hoofdstuk is een inleiding tot het voornemen gegeven.

In hoofdstuk 2 wordt het doel van deze weging van het waterbelang nader bepaald, en wordt een overzicht gegeven van de geraadpleegde bronnen en documenten.

In hoofdstuk 3 volgt een overzicht van de beleidskaders voor wateraspecten, zowel op Rijks-, provinciaal regionaal als gemeentelijk niveau.

In hoofdstuk 4 volgt een gebiedsinventarisatie, waarin de huidige situatie in het projectgebied op diverse waterthema's inzichtelijk wordt gemaakt.

Tot slot wordt in hoofdstuk 5 het voornemen getoetst aan gevolgen voor waterhuishoudelijke aspecten, en of het voornemen voldoet aan beleid en regelgeving.

2 Doel en geraadpleegde bronnen

2.1 Doel

Bij het vaststellen van het omgevingsplan, en het beoordelen en vergunnen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, moet een gemeente rekening houden met de waterbelangen. In de Omgevingswet is 'weging van het waterbelang' de juridische term. In de praktijk wordt ook nog steeds het vroegere begrip 'watertoets' gebruikt.

De weging van het waterbelang geldt bij het vaststellen van het omgevingsplan. Dit volgt uit artikel 5.37 van het Bkl. Daarnaast kan de weging van het waterbelang ook nodig zijn bij andere instrumenten.

De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder betrekken bij het omgevingsplan. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen. Voorbeelden zijn: watercompensatie in verband met toenemende verharding, of het weigeren van nieuwe ontwikkelingen in verband met bescherming van watergebieden.

Het **doel** van onderhavig weging van het waterbelang is meerledig:

- Het toetsen van het project aan beleid en wet-/regelgeving op verschillende bestuursniveaus (Rijk, provincie, waterschap en gemeente) op het gebied van water; en
- Het beoordelen van de waterhuishoudkundige gevolgen van de ontwikkeling op het projectgebied. Hiermee wordt bedoeld het beoordelen van effecten van het voornemen op waterhuishoudkundige aspecten, waaronder grondwater, afwatering, oppervlaktewater en waterkwaliteit.

2.2 Geraadpleegde bronnen en documenten

Voor het opstellen van deze Weging van het waterbelang, is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

1. Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4)
2. Bodemkaart van Nederland
3. Data en informatie van de Nederlandse Ondergrond (DINO-Loket, TNO);
4. Waterschapsverordening waterschap Brabantse Delta
5. Legger waterschap Brabantse Delta (GeoPortaal)
6. Klimaat-effectatlas
7. Programma Water en Riolerings 2024-2030 gemeente Oosterhout
8. Hemelwaterverordening gemeente Oosterhout
9. Beslisboom verwerken hemelwater
10. Afvalwaterverordening gemeente Oosterhout

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Waterwet, Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming zijn met nog ruim 20 andere wetten grotendeels opgegaan in deze wet. Onder de Omgevingswet is een aantal regels van het Rijk overgegaan naar gemeente of waterschap (Bruidsschat).

In de Omgevingswet speelt water een centrale rol als een van de kernaspecten van de fysieke leefomgeving. De wet bevordert een integrale benadering van waterbeheer, waarbij waterkwaliteit, waterveiligheid en duurzaam gebruik van waterbronnen in samenhang worden bekeken. Dit betekent dat bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of infrastructuur, altijd rekening moet worden gehouden met waterberging, waterveiligheid en waterkwaliteit & -beschikbaarheid.

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is een van de vier algemene maatregelen van bestuur onder de Omgevingswet. Het Bkl bevat regels over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, waaronder water. In het besluit worden onder andere de omgevingswaarden voor waterkwaliteit vastgesteld. Ook stelt het Bkl instructieregels aan bestuursorganen over hoe rekening te houden met waterbelangen tijdens het vaststellen van regelgeving en beleid.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Het besluit activiteiten leefomgeving (Bal) behoort naast het Bkl ook tot een van de vier algemene maatregelen van bestuur onder de Omgevingswet. Het Bal ziet toe op directe regels voor activiteiten die invloed hebben op de leefomgeving. Deze regels zien toe op het waarborgen van de waterkwaliteit en waterkwantiteit. Dat kan bijvoorbeeld regelgeving ten opzichte van lozingen op oppervlaktewater en riolering zijn, het oppompen van grondwater, of het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

3.1.2 Nationale Omgevingsvisie

Op nationaal niveau is het vigerend ruimtelijk beleid vastgelegd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI)¹. Met de NOVI geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Het gaat daarbij om het uitzetten van een koers om opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw, in goede banen te leiden. Het streven is daarbij de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en zoveel mogelijk te versterken. Water speelt ook een cruciale rol in deze langetermijnvisie op de toekomst en ontwikkeling van Nederland. Zo wordt er in de Nationale Omgevingsvisie onder andere aandacht geschonken aan de thema's klimaatadaptatie en waterveiligheid.

¹ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2020). *Nationale Omgevingsvisie* geraadpleegd via <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/09/11/nationale-omgevingsvisie>

3.1.3 Waterbeleid voor de 21^e eeuw

Het beleidsstuk *Waterbeleid voor de 21^e eeuw* (WB21), gepubliceerd in 2000 door de Commissie Waterbeheer 21 eeuw, legt de basis voor een duurzaam en toekomstbestendig waterbeheer in Nederland. De kern van het beleid is het principe *vasthouden, bergen, afvoeren*, waarbij water zoveel mogelijk lokaal wordt vastgehouden, overtollig water tijdelijk wordt geborgen en pas als laatste stap wordt afgevoerd. Dit voorkomt wateroverlast en verdroging en vergroot de klimaatrobustheid van Nederland. Het beleid benadrukt ook een integrale aanpak, waarbij waterbeheer structureel wordt meegenomen in ruimtelijke ordening en samenwerking tussen overheden, waterschappen en private partijen wordt gestimuleerd.

3.1.4 Nationaal Waterprogramma 2022-2027

Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 (NWP) beschrijft de hoofdlijnen en ambities van het nationale waterbeleid voor de periode 2022-2027: waterveiligheid, waterkwaliteit en klimaatadaptatie. Het beschrijft tevens de uitvoering daarvan en het beheer van de rijkswateren en rijkswaarwegen. Het NWP beschrijft de nationale beleids- en beheerdoelen op het gebied van klimaatadaptatie, waterveiligheid, zoetwater en waterverdeling, waterkwaliteit en natuur, scheepvaart, en de functies van de rijkswateren. Belangrijke onderdelen van het NWP zijn de stroomgebiedbeheerplannen, het overstromingsrisicobeheerplan en het Programma Noordzee.

3.1.5 Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie

De relevante beleidsontwikkelingen op het gebied van water worden bij het Rijk opgenomen in het Deltaprogramma. Hierin is voor verschillende thema's beschreven wat het beleid is en hoe het Rijk dat in overleg met overige partners wil gaan bereiken. Het Deltaprogramma bestaat uit verschillende onderwerpen op het gebied van water. Voor ruimtelijke ontwikkelingen is het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptie het meest relevant, omdat hierin de consequenties van de klimaatontwikkelingen voor Nederland zijn opgenomen, evenals de maatregelen die we moeten nemen om 'klimaat adaptief' te worden. Een deel van deze maatregelen zal ruimtelijke impact hebben.

Met klimaat adaptief wordt bedoeld: het klimaat veerkrachtig en robuust inrichten van Nederland, gegeven de klimaatontwikkelingen die op ons afkomen. Op basis van de internationale en nationale klimaatmodellen is de verwachting dat het weer in Nederland extremer gaat worden. Dat betekent: meer hevige regenbuien (veel neerslag in korte tijd) en langere periodes met droogte en hitte. Dit heeft consequenties voor de leefbaarheid in steden en dorpen en voor bijna alle (economische) sectoren in Nederland. Met het nemen van klimaat robuuste maatregelen wordt ingespeeld op deze veranderingen waarmee we steden en dorpen leefbaar houden en (economische) schade door wateroverlast, droogte en hitte beperken.

3.1.6 Rijksbrief Water en Bodem Sturend (2022 & 2024)

De Rijksbrief Water en Bodem Sturend (2022) geeft aan dat 'niet alles kan overal'. Het Rijk trekt een aantal harde lijnen over wat waar wel en niet. Water en bodem worden prioritair bij de evenwichtige toedeling van functies. Er dient een goede afstemming te komen van bovengrond op ondergrond, waarbij kaders voor gebiedsprocessen, lokale en regionale programma's en strategische keuzes worden meegenomen.

In de brief van 2024 stelt het kabinet dat het gebruik van de term 'sturend' bij het principe 'water en bodem sturend' onbedoeld een belemmerend beeld oproept. Het kabinet wil daarvan af en focussen op "wat wél kan en moet, gebaseerd op de kennis die we hebben van ons water- en bodemsysteem in een veranderend klimaat. Het is en blijft belangrijk om het water- en bodemsysteem als uitgangspunt te nemen voor ruimtelijke keuzes en van daaruit te focussen op wat er wel kan.

3.2 Beleid provincie Noord-Brabant

3.2.1 Omgevingsverordening Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant heeft de regels voor water vastgelegd in de Provinciale omgevingsverordening Noord-Brabant. Daarnaast zijn er instructieregels voor onderwerpen die in het omgevingsplan moeten worden opgenomen. Dit geldt o.a. voor het beschermen van waterwinning voor menselijke consumptie maar ook voor de bescherming van de waterhuishouding, o.a. in de omgeving van natuurgebieden.

3.2.2 Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) 2022-2027

Het Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) is de opvolger van het Provinciaal Milieu en Waterplan. Het is onderdeel van het planstelsel voor de wateropgaven in Nederland, samen met het Nationaal Water Programma en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen. Het RWP is op 22 december 2021 in werking getreden. Doel van dit nieuwe RWP is een klimaatadaptief Brabant met veilig, schoon en voldoende water en een vitale bodem. Deze opgaven zijn ook van belang voor vrijwel alle andere provinciale opgaven: wonen en werken, infrastructuur en mobiliteit, landbouw en voedsel, natuur en biodiversiteit, erfgoed, een concurrerende en duurzame economie, en de energietransitie. Een belangrijke rode draad in het programma is het herstellen van de systeemwerking. Vele generaties lang had het waterbeleid als doel wateroverlast te voorkomen en water zo snel mogelijk af te voeren. Inmiddels weten we beter en is het duidelijk geworden dat het roer om moet: we moeten zuinig zijn op ons water en de bodem, en het water en bodemsysteem moet toegerust zijn op natte én droge tijden.

3.2.3 Aanvullingen RWP 2022-2027 (2025)

Het doel van het addendum-RWP is om het principe 'Water en Bodem sturend' te verankeren in het provinciaal beleid en te verduidelijken wat dit betekent voor de provincie, waterschappen, gemeenten, inwoners en ondernemers in Brabant. In het RWP zijn al veel noodzakelijke stappen voor een robuust water- en bodemsysteem vastgelegd. Maar nieuwe ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. In Brabant zijn dit bijvoorbeeld de groenblauwe gebiedsgerichte aanpak (GGA) en de recent [vastgestelde aanpak landelijk gebied \(ALG\)](#). Vandaar nu dit addendum-RWP, dat aanvullende provinciale maatregelen bevat en zich richt op het herstel van het water- en bodemsysteem en de invloed hiervan op ruimtelijke ontwikkeling en grondgebruik.

3.2.4 Visie klimaatadaptatie

De Visie klimaatadaptatie is een uitwerking van de hoofdpogave 'Brabant Klimaatproof' uit de omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant - visie op de Brabantse leefomgeving'. Het is het eerste kaderstellende niveau onder de omgevingsvisie en alloceert financiële middelen.

Een verdere uitwerking van de watervraagstukken vindt plaats in het Regionaal Programma Water en Bodem 2022 - 2027.

De belangrijkste punten uit de Visie klimaatadaptatie zijn:

- Klimaatadaptatie is als vanzelfsprekend een vast onderdeel van onze provinciale opgaven en geborgd in de provinciale programma's.
- De provincie gaat uit van een klimaatbestendig en robuust watersysteem. Daarbij hanteert het de vijf principes: niet meer gebruiken dan is aangevuld, in hogere gebieden water infiltreren, lagere gebieden zijn natter, het systeem kan omgaan met extremen, de waterkwaliteit is op orde.
- De provincie maakt, op basis van een klimaatbestendig en robuust watersysteem, de overgang naar een nieuwe systematiek voor wateroverlast extreme buien.
- De provincie kiest ervoor om voorrang te geven aan de robuustheid van het watersysteem en niet aan individuele belangen.
- De provincie werkt via een gebiedsgerichte en samenhangende aanpak.
- Via de gebiedsgerichte aanpak zet de provincie haar middelen in samenhang en waar mogelijk gebundeld in.

3.2.5 Uitvoeringsagenda Milieu 2024-2027

De Uitvoeringsagenda Milieu 2024-2027 is het programma waarin de provincie Noord-Brabant voor deze periode concreet invulling geeft aan het Beleidskader Milieu 2030. Het Beleidskader Milieu 2030 bevat ambities en beleid geformuleerd voor verschillende milieuthema's, waaronder bodemkwaliteit en ondergrond. Deze milieuthema's zijn geconcretiseerd in uitvoeringslijnen, een deel hiervan is uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Milieu 2024-2027. Deze agenda beschrijft de activiteiten die op dit moment voorzien worden binnen de provincie Noord-Brabant voor de periode 2024-2027. Op het gebied van water zijn er doelstellingen geformuleerd voor het verminderen van (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen in water en bodem en het verminderen van grondwaterverontreinigingen.

3.3 Beleid gemeente Oosterhout

3.3.1 Programma Water en Riolering 2024-2030

Het Programma Water en Riolering 2024-2030 van de gemeente Oosterhout is een integrale benadering van beleidsmatige aspecten tot uitvoeringsaspecten met betrekking tot riolering. Het hebben van een Water- en Rioleringsplan (WRP) is een verplichting onder de Omgevingswet.

De zorgplicht voor stedelijk afvalwater is tevens een gemeentelijke taak die is vastgelegd in de Omgevingswet (voormalig: Wet milieubeheer). In de Waterwet is de gemeentelijke zorgplicht voor hemel- en grondwater verankerd. In dit WRP geeft de gemeente Oosterhout weer hoe zij invulling geeft aan haar zorgplichten voor de betreffende waterstromen. Concreet betekent dit een overzicht op hoofdlijnen van alle aanwezige gemeentelijke voorzieningen en de activiteiten die in de planperiode worden ontplooid om deze voorzieningen te onderhouden en te beheren of te vervangen.

3.3.2 Hemelwaterverordening

De Hemelwaterverordening bevat regels voor de omgang met hemelwater. Zo worden er regels gesteld voor hemelwaterberging, infiltratie, afvoer. Ook worden er verboden opgelegd op het (zonder vergunning) aanleggen of wijzigen van een hemelwatersysteem.

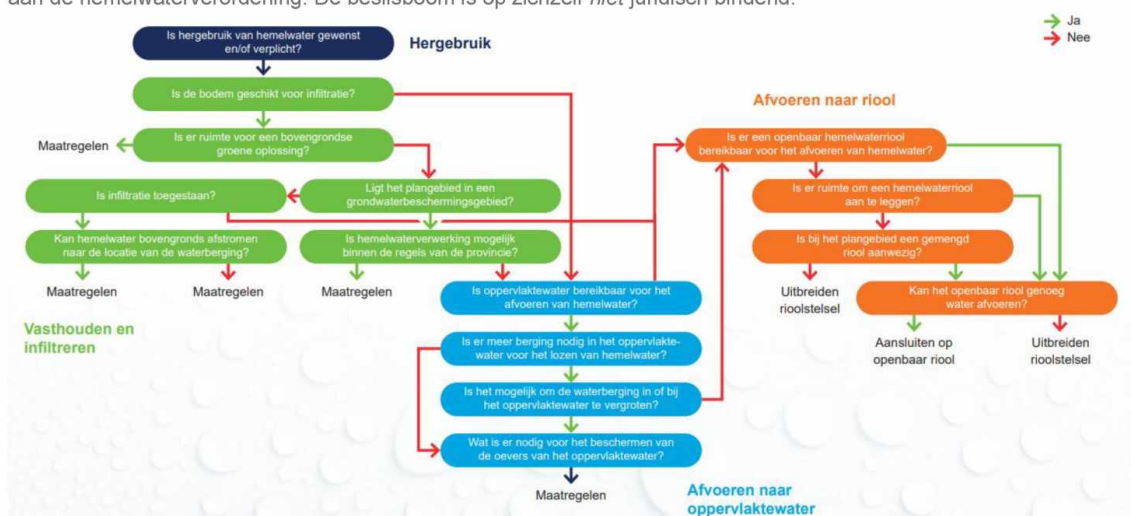
Beslisboom verwerken hemelwater

De beslisboom is opgesteld door gemeente, en geeft stapsgewijs aan hoe men hemelwater kan verwerken daar waar het valt. Het dient als handvat over hoe praktisch invulling te geven aan de hemelwaterverordening (en is op zichzelfstaand *niet* juridisch bindend).

Door klimaatverandering hebben we te maken met langere perioden van droogte en extreme piekbuien. Het is daarmee belangrijk hemelwater te verwerken waar het valt, maar ook snel te kunnen afvoeren als dat nodig is. Het principe van hemelwater verwerken in Oosterhout is dan ook als volgt: hergebruiken, vasthouden en infiltreren waar het valt, afvoeren naar oppervlaktewater en als dat niet mogelijk is dan afvoeren naar het riool.

De beslisboom geeft per gebied handvatten voor het verwerken van hemelwater. Het is namelijk niet mogelijk om overal in Oosterhout hemelwater op dezelfde manier te verwerken. Dit komt ten eerste door een bodem waar hemelwater soms goed doorheen stroomt en soms slecht. Hierdoor kan het infiltreren van hemelwater niet overal. Ten tweede liggen er in Oosterhout grondwaterbeschermingsgebieden. Binnen deze gebieden gelden specifieke regels voor het verwerken van hemelwater. Met deze beslisboom wordt voor verschillende situaties inzichtelijk gemaakt welke maatregelen gemeente Oosterhout adviseert voor het verwerken van hemelwater.

Figuur 3.1 Beslisboom verwerken hemelwater. **N.B.** De beslisboom is een handvat over hoe praktisch invulling te geven aan de hemelwaterverordening. De beslisboom is op zichzelf *niet* juridisch bindend.

3.3.3 Afvalwaterverordening

Om aan de beleidsdoelstellingen te voldoen zijn er uitgangspunten, normen en regels nodig. In de afvalwaterverordening staat welke regels en normen er gelden voor het lozen van afvalwater en het aansluiten op een vuilwaterriool. Alle percelen waarop afvalwater vrijkomt worden aangesloten op het openbaar riool. Per woning of bedrijfspand wordt er in principe één perceelaansluiting voor afvalwater aangelegd. Gemeenten hebben een wettelijke inzamelplicht van huishoudelijk afvalwater, bedrijfsmatig afvalwater valt hier niet onder.

De gemeente wil bedrijven echter wel faciliteren mits het voldoet aan enkele voorwaarden. Bedrijfsmatig afvalwater mag worden afgevoerd naar het openbaar riool mits de samenstelling van het te lozen water overeenkomt met huishoudelijk afvalwater en de afvoercapaciteit van het gemeentelijk riool voldoende is. In het geval van nieuwbouw of bij toename van de afvoercapaciteit kan een bergingsvoorziening voorgeschreven worden.

Ook is in de afvalwaterverordening de procedure voor het aanvragen van een aansluiting op het gemeentelijk riool vastgelegd. Hierbij zal ook een toets plaatsvinden op de vastgelegde normen en regels, alvorens door de gemeente (maar op kosten van aanvrager) wordt aangesloten op het gemeentelijk riool.

3.4 Beleid waterschap Brabantse Delta

Het waterschap Brabantse Delta is binnen de gemeente Oosterhout verantwoordelijk voor het waterbeheer. Deze verantwoordelijkheid omvat vier wettelijke kerntaken: afvalwaterzuivering, beheer van het watersysteem (inclusief grondwater), dijkbeheer en het beheer van vaarwegen. Het watersysteembeheer richt zich op twee hoofddoelen: het waarborgen van voldoende water van goede kwaliteit en het bevorderen van gezond water.

De beleidsvisie van het waterschap is vastgelegd in het Waterbeheerprogramma 2022-2027. Met dit programma werkt het waterschap samen met partners aan een toekomstbestendig en robuust watersysteem. Dit draagt bij aan duurzame gebiedsontwikkeling, zowel binnen als buiten het werkgebied. Water speelt een sleutelrol bij ruimtelijke vraagstukken. Duurzaamheid houdt in dat rekening wordt gehouden met de kenmerken van bodem en watersysteem op locatie. Door hier slim op in te spelen, kan bijvoorbeeld beter worden ingespeeld op verdroging. Ook op andere vlakken, zoals waterveiligheid, waterkwaliteit en natuurontwikkeling, zijn duurzame oplossingen van groot belang.

Daarnaast heeft het waterschap aanvullende beleidskaders en regels opgesteld die voortvloeien uit de prioriteiten van het Waterbeheerprogramma. Deze zijn onder meer vastgelegd in de eigen verordening: de Waterschapsverordening Brabantse Delta 2024 (hierna: de waterschapsverordening), en in de bijbehorende legger. De waterschapsverordening bevat voorschriften voor activiteiten die invloed hebben op het watersysteem. De legger geeft inzicht in de ligging en eigenschappen van waterstaatswerken, de vereiste afmetingen en wie verantwoordelijk is voor het onderhoud. Voor veel werkzaamheden aan waterstaatswerken is een watervergunning van het waterschap nodig. De waterschapsverordening is te raadplegen via de website van waterschap Brabantse Delta.

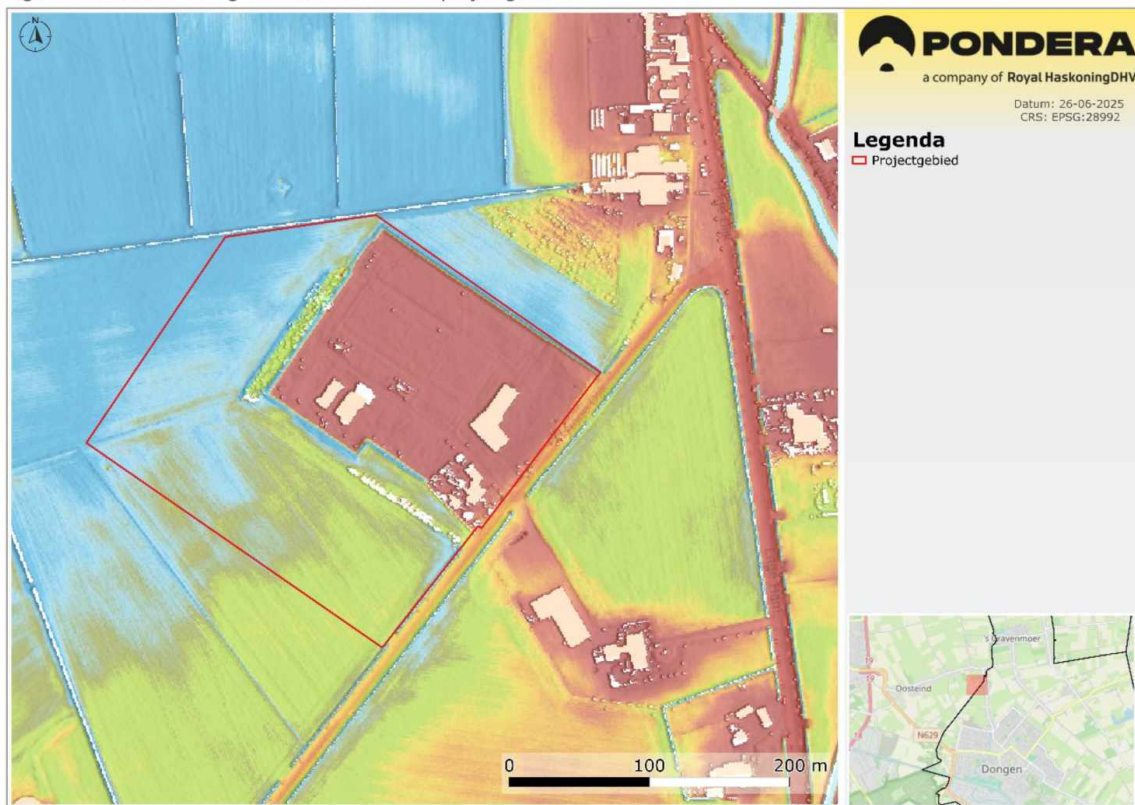
Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen hanteert het waterschap het uitgangspunt van waterneutraal bouwen. Dit houdt in dat de natuurlijke waterhuishouding zo veel mogelijk behouden of hersteld wordt. Bij uitbreiding van verhard oppervlak geldt de voorkeursvolgorde: infiltreren, bergen, afvoeren. De technische randvoorwaarden en ontwerpcriteria voor watersystemen zijn uitgewerkt in de beleidsregel 'Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak', evenals in de hydrologische uitgangspunten bij de regels uit de waterschapsverordening betreffende het afvoeren van hemelwater.

4 Gebiedsinventarisatie

4.1 Hoogteligging

Figuur 4.1 is een hoogtekarte van het projectgebied en de directe omgeving weergegeven. De maaiveldhoogte van het station varieert tussen NAP +2,3 m en NAP +3,0 m. Het station is met ca. 1,3 – 1,5 m opgehoogd ten opzichte van het omliggende terrein. De aansluitende toegangsweg (Hoge Dijk) heeft een hoogte van ca. +2,0-2,5 m NAP. De omliggende maaiveldhoogte ligt tussen de +1,60 en 2,00 m NAP.

Figuur 4.1 Maaiveldhoogten in en rondom het projectgebied

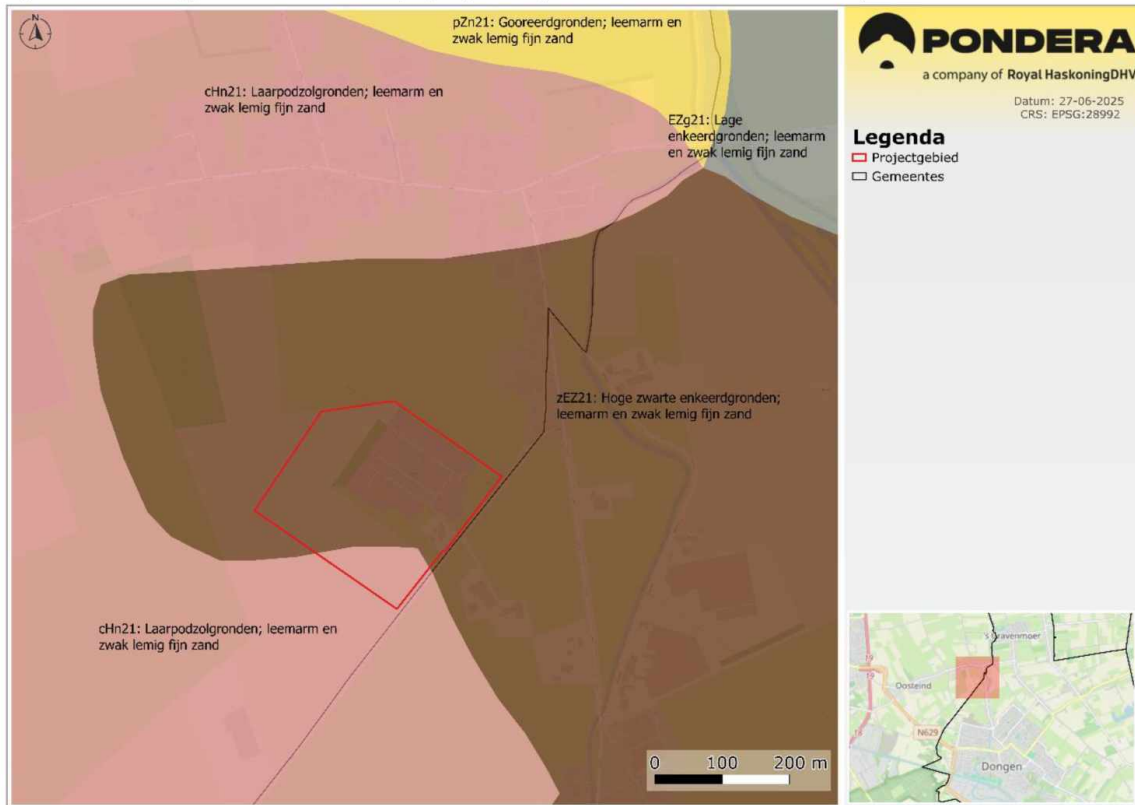
4.2 Bodemopbouw

Ondiepe bodemopbouw

In Figuur 4.2 zijn de bodemtypen in en rondom het projectgebied weergegeven. De bodem in het projectgebied bestaat uit leemarm en zwak lemig fijn zand (hoge zwarte enkeerdgronden, code zEZ21). Deze gronden hebben een ca. 50 cm dikke humuslaag. Enkeerdgronden zijn ontstaan door het potstalsysteem, waarbij de grond werd bemest met dierlijke mest en plaggen. Specifiek is er rond het projectgebied sprake van zwarte enkeerdgronden, die zijn ontstaan door het gebruik van heideplaggen. De grond is kleiarm en bevat weinig tot geen sporen van leem.

Aan de zuidwestzijde van het projectgebied gaat de bodem over in laarpodzolgronden (code cHn21). In deze suborde worden hydromorfe kenmerken (gley, roestvlekken door fluctuaties in de grondwaterspiegel) hoog in het profiel waargenomen, wat erop wijst dat ze in het verleden permanent of periodiek met water verzadigd waren.

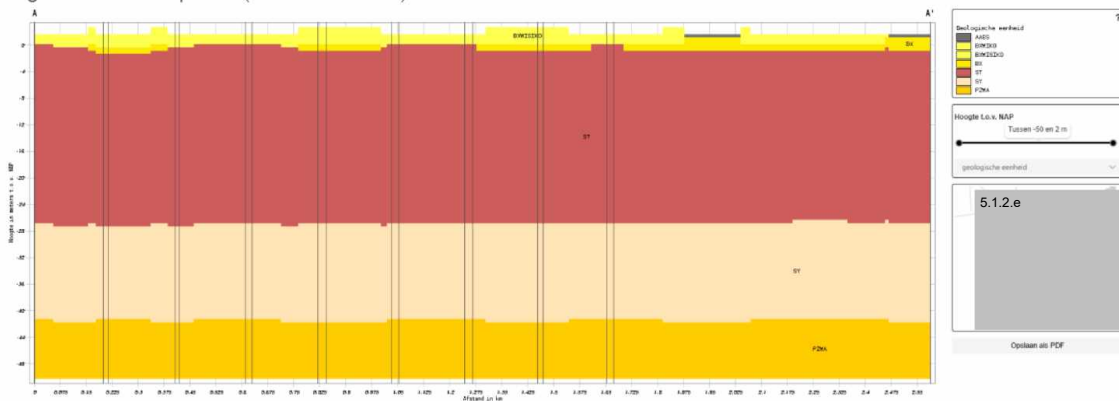
Figuur 4.2 Bodemtypen in en rondom het projectgebied. (Bron: Bodemkaart van Nederland).

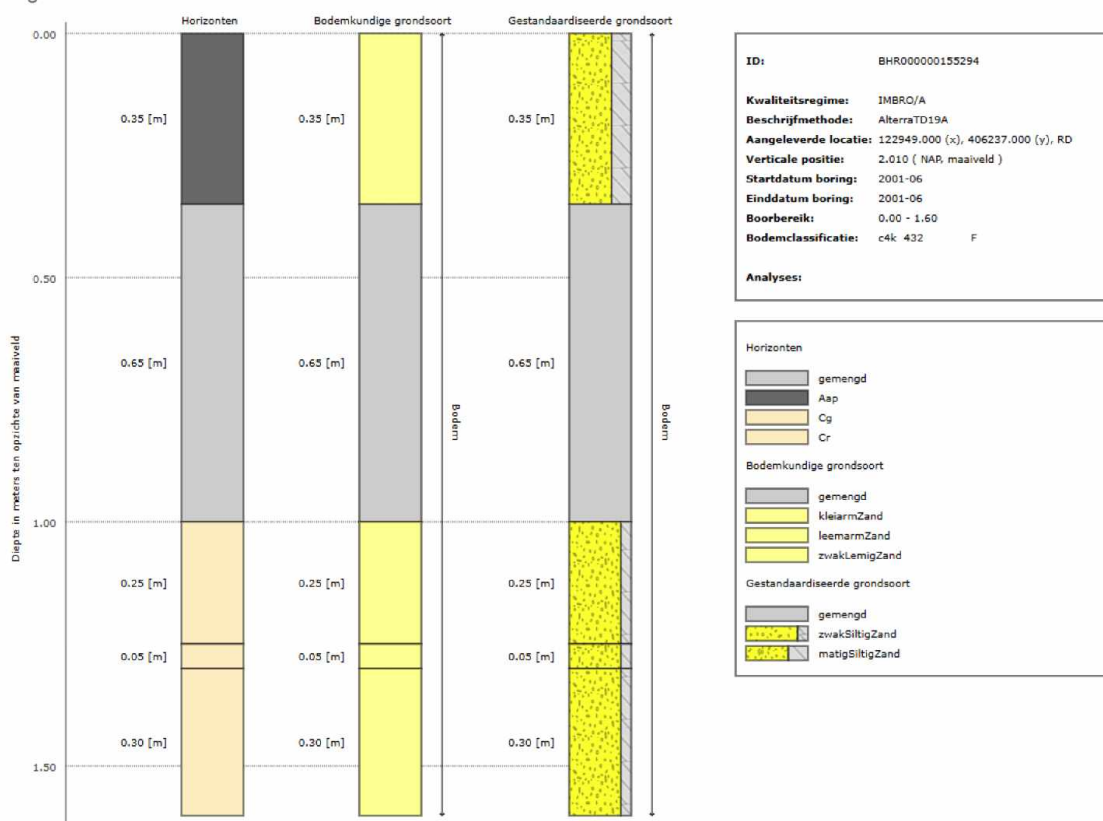
Diepe bodemopbouw

Boorprofielen uit het DinoLoket (Figuur 4.3) laten zien dat de bodem rondom het station uit de Formatie van Bortel, laagpakket van Wierden en laagpakketten van Wierden en Kootwijk, Antropogene afzettingen (esdekken), Formatie van Sterksel, Formatie van Stramproy en Formatie van Peize en Formatie van Waalre bestaat.

Figuur 4.3 Bodemprofiel (bron: DinoLoket)

Figuur 4.4 Profiel

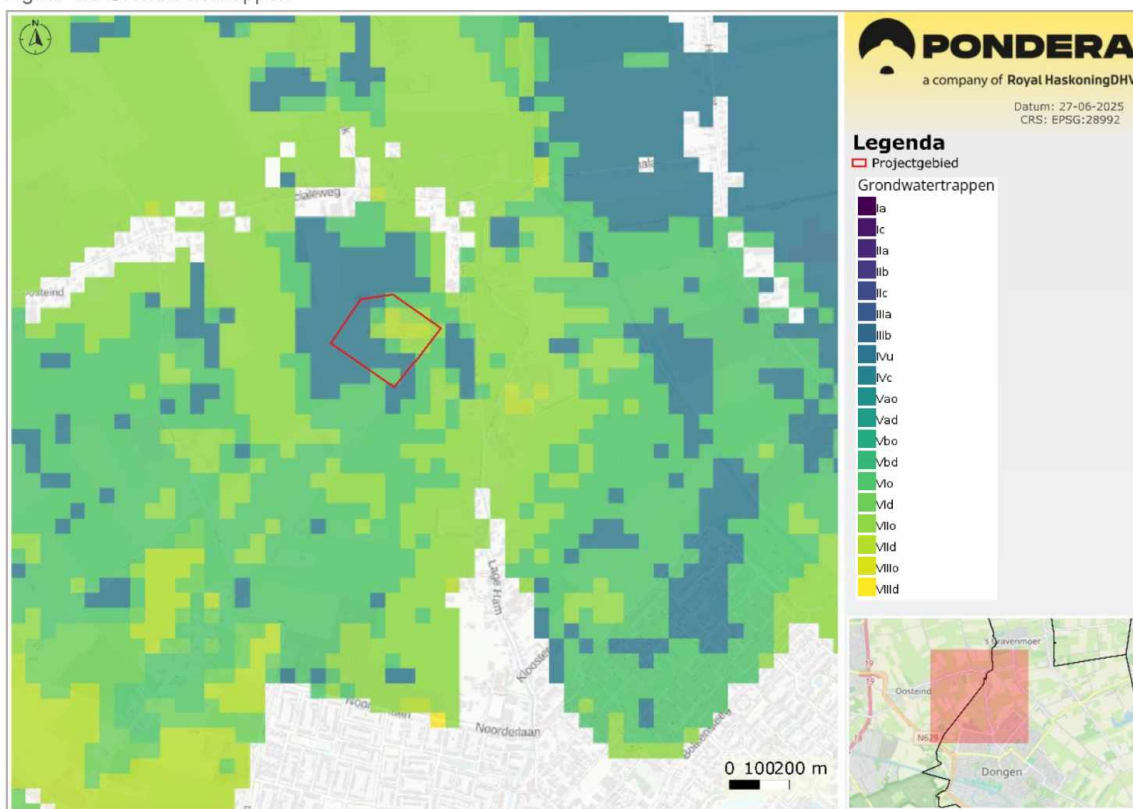
4.3 Grondwater

4.3.1 Grondwaterstanden

Veranderingen in de grondwaterstand (stijghoogte) worden voornamelijk veroorzaakt door neerslag en verdamping, maar ook door ingrepen in de waterhuishouding. De stijghoogte kan daardoor van dag tot dag verschillen. Voor beleid, vergunningen en ontwateringsdieptes is het belangrijk om te weten wat de actuele karakteristieken zijn, zoals de GHG en de GLG (Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand en Gemiddelde Laagste Grondwaterstand).

Voor zover bekend, zijn er geen actuele data over de grondwaterstanden in het projectgebied beschikbaar. Daarom is naar de grondwatertrap volgens de bodemkaart gekeken. De grondwatertrap in en rondom het projectgebied ligt tussen de IV en de VII, met het grootste gedeelte binnen >V gebied. Dit houdt in dat de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) zich in een wijd bereik van 40 tot ruim 80 cm - mv bevindt (zie Tabel 4.1). De Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG) is (voor het grootste deel van het projectgebied) dieper dan 1,20 m-mv.

Figuur 4.5 Grondwatertrappen

Tabel 4.1 Grondwatertrappen

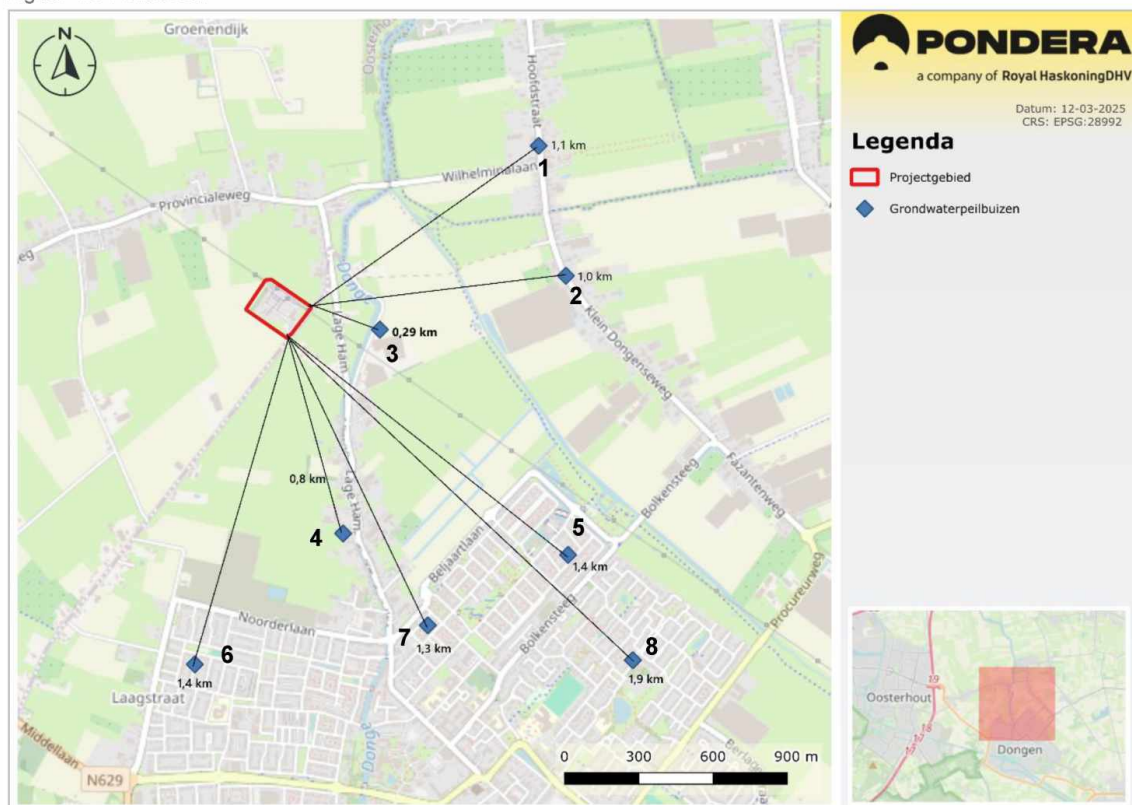
Grondwaterstand	Grondwatertrap						
(cm – mv)	I	II	III	IV	V	VI	VII
GHG	<20	<40	<40	>40	<40	40-80	>80
GLG	<50	50-80	80-120	80-120	>120	>120	(>160)

In de verdere omgeving van het projectgebied zijn in 2017 verschillende peilbuizen geplaatst. Het gaat om een relatief korte meetperiode (+/- 2,5 jaar), maar biedt actuele gegevens. Uit de gegevens van de vijf dichtstbijzijnde peilbuizen die zich op een afstand van ongeveer 0,8 tot 2,0 km van het projectgebied bevinden (zie Figuur 4.6), blijkt dat de GHG tussen de 0,7 m-mv en 1,2 m-mv ligt. De GLG ligt tussen de 1,3 m-mv en 1,9 m-mv (zie Tabel 4.2).

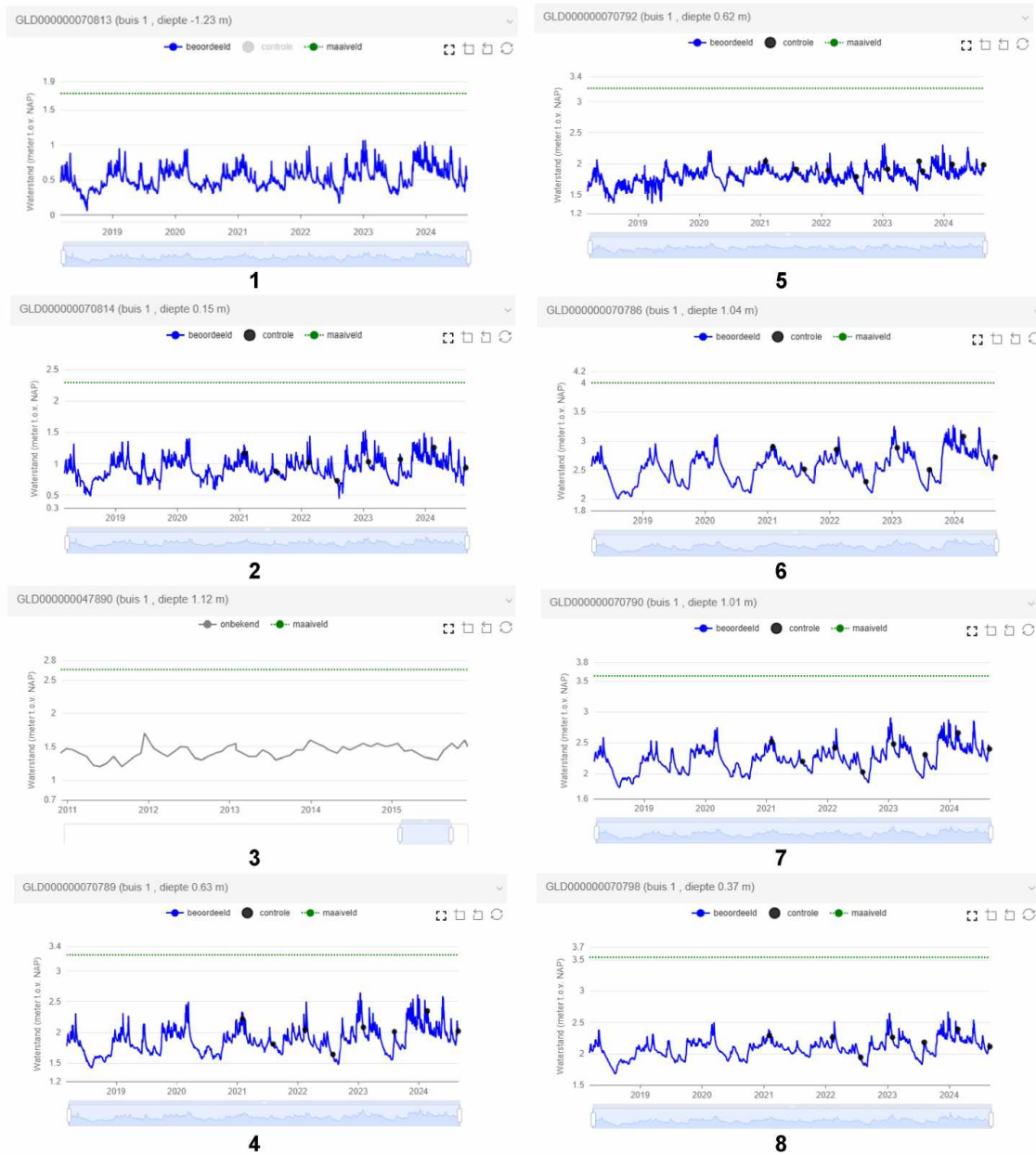
Tabel 4.2 Gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) en gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) waarden peilbuizen

Peilbuis	NITG-code	Datum meest recente meting	Afstand tot project-gebied (km)	Maaiveld-hoogte (m +NAP)	GLG (m +NAP)	GHG (m +NAP)	GLG (m – mv)	GHG (m – mv)
1	B44G0934	28-08-2024	1,1	1,73	0,39	0,98	1,34	0,75
2	B44G0935	28-08-2024	1,0	2,29	0,55	1,45	1,74	0,84
3	B44G0497	29-09-2017	0,3	2,66	1,29	1,54	1,37	1,12
4	B44G0910	28-08-2024	0,8	3,26	1,50	2,53	1,76	0,73
5	B44G0913	28-08-2024	1,4	3,21	1,46	2,18	1,75	1,03
6	B44G0907	28-08-2024	1,4	4,00	2,10	3,18	1,9	0,82
7	B44G0911	28-08-2024	1,3	3,58	1,87	2,81	1,71	0,77
8	B44G0919	28-08-2024	1,9	3,54	1,81	2,55	1,73	0,99

Figuur 4.6 Peilbuizen

Figuur 4.7 Grondwaterstanden gedurende de recente meetperiode, per peilbuis

De (historische) peilbuismetingen in de omgeving van het projectgebied laten dus diepere grondwaterstanden (voor de GHG) zien dan de grondwatertrap in het projectgebied. Het is aannemelijk dat de GHG daarom in het projectgebied dieper onder het maaiveld ligt dan op basis van de grondwatertrappen verwacht wordt.

4.3.2 Beschermd zones grondwater

De planlocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings-, grondwaterwin-, attentiegebied of boringsvrijzone, zie Figuur 4.9.

4.4 Oppervlaktewater

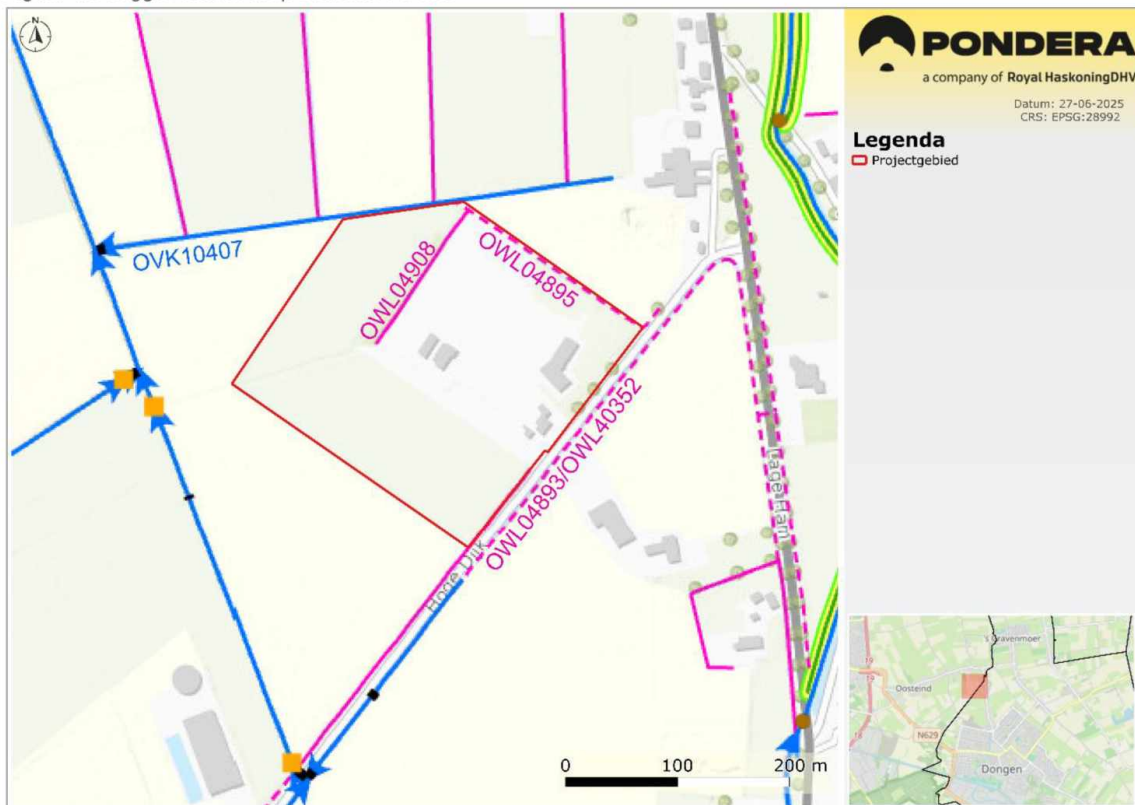
4.4.1 Legger Waterschap

In Figuur 4.8 is een uitsnede van de legger van Waterschap Brabantse Delta weergegeven. Zoals de kaart laat zien, bevindt zich ten noordwesten, noordoosten en zuidoosten van het station een B-watergang. Het gaat om de volgende categorie B waterlopen (roze lijn in Figuur 4.8):

- OWL04908 (ten noordwesten van station)
- OWL04895 (ten noordoosten van station)
- OWL04893 en OWL40352 (ten zuidoosten van station)

Ook loopt er ten noorden van het station een categorie A watergang (OVK10407).

Figuur 4.8 Legger Waterschap Brabantse Delta

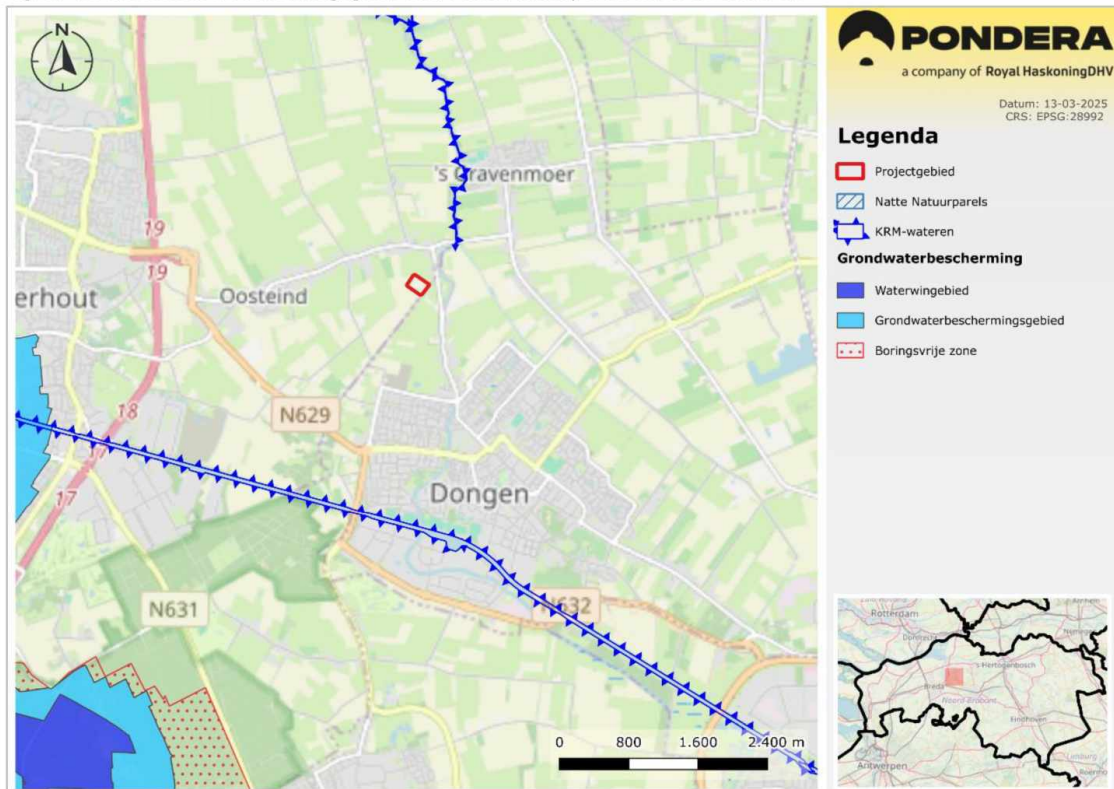
4.4.2 KRW-waterlichamen

Het dichtstbijzijnde KRW-waterlichaam is De Donge. Deze bevindt zich aan de noordwestzijde van het projectgebied. Zie Figuur 4.9.

4.4.3 Vaarwegen

In de directe omgeving van het projectgebied (~ 1,0 km) liggen verschillende waterlichamen. Het dichtstbijzijnde waterlichaam is rivier de Donge (Zie Figuur 4.9). De Donge is enkel geschikt voor recreatievaart. Aan de zuidzijde van het projectgebied ligt het Wilhelminakanaal, een kunstmatig vaarwater dat de Amer verbindt met de Zuid-Willemsvaart. Deze vaarweg wordt voornamelijk gebruikt voor binnenvaartverkeer.

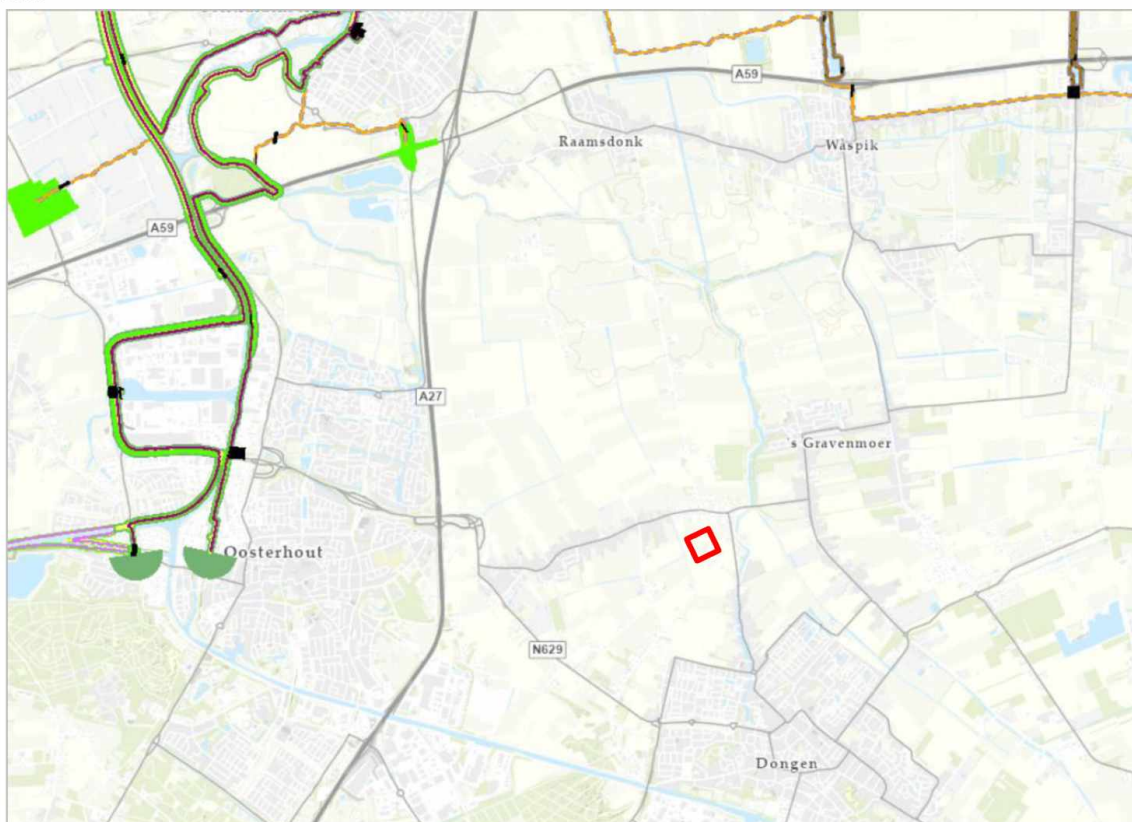
Figuur 4.9 Grondwaterbeschermingsgebieden, Natte Natuurparels en KRW-wateren.

4.5 Waterkeringen

In de directe omgeving van het projectgebied (+ 2 km) liggen geen primaire of regionale keringen of bijbehorende beschermingszones. Zie Figuur 4.10.

Figuur 4.10 Waterkeringen in de omgeving van het projectgebied. Het **rode** vierkantje duidt indicatief het projectgebied aan.

4.6 Waterveiligheid

Het planvoornemen bevindt zich niet binnen de kern- of beschermingszone van een primaire of regionale waterkering. Het planvoornemen heeft geen invloed op de waterveiligheid.

5 Toekomstige situatie en beoordeling wateraspecten

5.1 Toelichting ontwikkeling

Enexis is voornemens het huidige hoogspanningsstation in Oosteind uit te breiden ten behoeve van het vergroten van de aansluitcapaciteit. Deze uitbreiding ziet toe op drie nieuwe transformatoren, drie nieuwe middenspanningsstations/schakelblokken, de bouw van een bouwwerk waarin het nieuwe SA-systeem wordt voorzien en het vervangen van de calamiteitentank (zie Figuur 5.1). Voor de realisatie van deze uitbreiding dient een watergang deels te worden gedempt.

Figuur 5.1 Voorgenomen uitbreiding

5.2 Grondwater

Voor (de uitbreiding van) het hoogspanningsstation hoeft geen grondwater te worden onttrokken. Tijdens de bouw is bemaling nodig. Er wordt door Enexis een bemalingsadvies opgesteld, dat op moment van schrijven nog niet beschikbaar is. Het bemalingsadvies beschrijft hoe grondwater tijdens werkzaamheden op een veilige en verantwoorde manier wordt onttrokken en geloosd, conform geldende normen (zoals NEN 9997-1+C1, SBR 190.03 en BRL12000). Het advies schrijft voor hoe negatieve effecten op milieu en omgeving, zoals zettingen, waterverontreiniging en overlast voor omwonenden kunnen worden beperkt. Daarbij wordt rekening gehouden met de regelgeving van het waterschap, waaronder de waterschapsverordening en beleidsregels voor grondwateronttrekking en -lozing. Het advies geeft ook aan of een vergunning of melding bij het waterschap nodig is, zodat de werkzaamheden voldoen aan de wettelijke eisen.

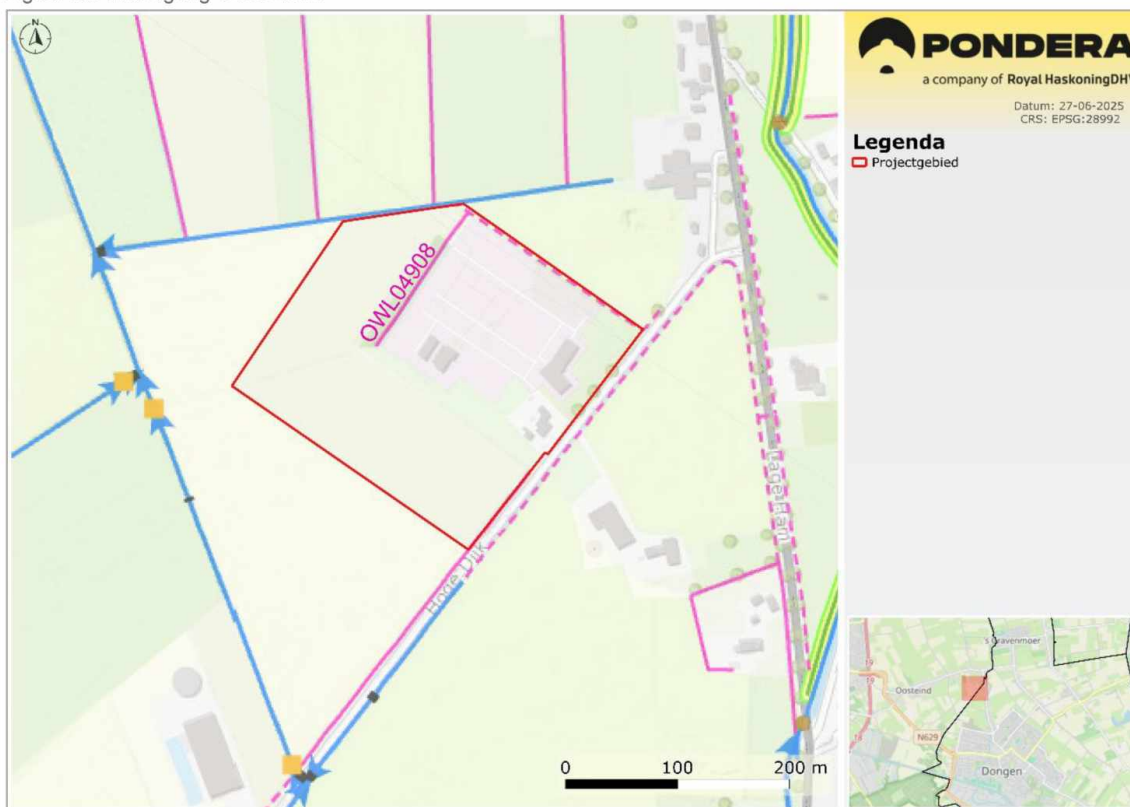
5.3 Oppervlaktewater en afwatering

5.3.1 Demping categorie B-waterloop

Voor het voornemen dient een watergang deels te worden gedempt. Het betreft een categorie B-waterloop met referentiecode OWL04908. Het huidige station ligt hoger dan de omliggende gronden. De uitbreiding van de schakelstations en trafo's (zie uitsnede hieronder) vindt plaats op grond die eerst wordt opgehoogd tot het niveau van het bestaande station.

Het betreffende stuk waterloop heeft daar geen functie en kan ook praktisch vanwege kabels en leidingen en gebruik station niet volledig behouden blijven. Het deel waar kabels lopen en/of verharding aanwezig is worden gedempt.

Figuur 5.2 Watergang OWL04908

5.3.2 Advies Waterschap Brabantse Delta

Voor het dempen van de sloot is contact gezocht met Waterschap Brabantse Delta en is advies opgevraagd bij de hydrologen van het Waterschap. Uit de adviesinwinning blijkt dat de sloot een kopsloot is en niet is gelegen in een peilgebied, waardoor het niet noodzakelijk is een vervangende watergang te graven. Het Waterschap is hiermee akkoord met het dempen van de sloot. TenneT TSO B.V. is eigenaar van het aangrenzende perceel en is akkoord met de demping. Voor de aanvraag is een omgevingsvergunning wateractiviteit nodig, die door Enexis zal worden aangevraagd.

5.4 Verhard oppervlak en watercompensatie

5.4.1 Toename verhard oppervlak

Door diverse onderdelen van het voornemen verandert het bebouwd/verhard oppervlak. Dit wordt in deze paragraaf per onderdeel toegelicht.

Verandering verhard oppervlak per onderdeel

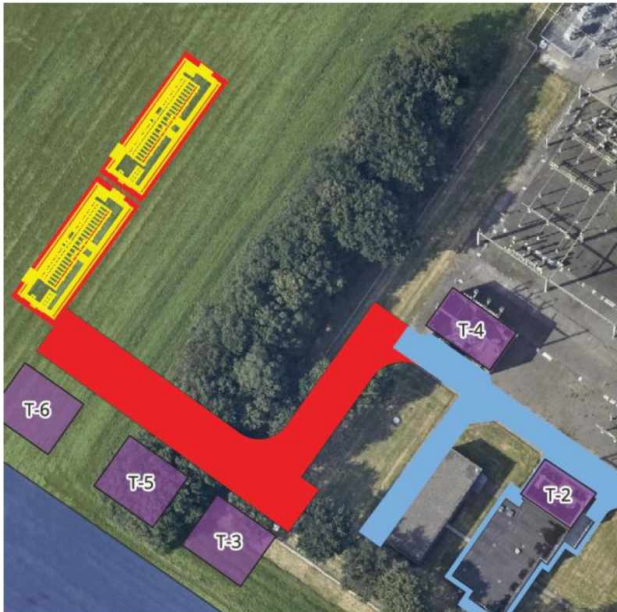
- **Transformatoren** (in de tekening aangegeven met TR-3, TR-5 en TR-6): Er worden drie transformatoren bijgebouwd. De transformatoren worden geplaatst in een cel die voorzien is van een vloeistofdichte bak. De oppervlakte per cel bedraagt 142 m².
- **Schakelstations** (in Figuur 5.1 aangeduid met MB-A, MB-M, MB-L): Er worden drie schakelstations bijgebouwd, met een bebouwd oppervlak van $3 \times 182 \text{ m}^2 = 546 \text{ m}^2$.
- **Algemene ruimte**: Het bestaande gebouw (de algemene ruimte, in Figuur 5.3 aangeduid met "SL") aan de zijde van de Groenstraat wordt in het voornemen gesloopt. Het bestaande gebouw heeft een oppervlakte van 760 m². Er wordt een kleinere algemene ruimte (in Figuur 5.3 aangeduid met "ALG") teruggebouwd, met een bebouwd oppervlakte van 87 m². De resterende grond van het gesloopte gebouw zal worden ingericht als groenvoorziening. Daarmee is er sprake van een afname in bebouwd oppervlak van 673 m².
- **Bestrating**: alle bestrating, buiten hetgeen als bestaande bestrating is aangeduid (blauw, zie Figuur 5.3) wordt verwijderd. Er wordt aanvullende bestrating aangelegd (rood, zie Figuur 5.3). Er is een afname aan bestrating van ca. 250 m² (van 1.700 naar 1.450 m²).

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de verandering in het verhard oppervlak van het hoogspanningsstation. Samengevat is er sprake van een *netto-toename* in verharding van 49 m².

Tabel 5.1 Berekening verandering verhard oppervlakte per onderdeel

	Oppervlakte (huidige situatie) [m ²]	Oppervlakte (nieuwe situatie) [m ²]
Transformatoren	n.v.t.	426
Schakelstations	n.v.t.	546
Algemene ruimte	760	87
Bestrating	1700	1450
Totaal	2460	2509
<i>Verskil: netto toename van 49 m²</i>		

Figuur 5.3 Bestaande en nieuwe bestrating

5.4.2 Toetsing beleid Waterschap & afstemming met Waterschap en gemeente Oosterhout

Over de bergingsopgave is afstemming geweest met Waterschap Brabantse Delta. Bij een toename < 500 m² hanteert het waterschap geen compensatie-eisen. Bij een toename >500 m² geldt een retentieplicht als er wordt afgevoerd naar de watergangen. Er moet voldaan worden aan de algemene regels. (Zie daarvoor Bijlage 1 met de algemene regel, lid 4 en 5). Bij de juiste uitvoering is vergunning daarvoor verder niet noodzakelijk. Het waterschap adviseert om het hemelwater volledig te laten infiltreren in de wadi en omliggend maaiveld.

De ondiepe ondergrond in het projectgebied bestaat uit leemarm en zwak lemig fijn zand (hoge zwarte enkeerdgronden, gekenmerkt door code zEZ21; zie hoofdstuk 4). De grond onderliggend aan het projectgebied is kleiarm en bevat weinig tot geen sporen van leem. Over het algemeen geldt dat de k-waarde (mate van doorlaatbaarheid van de bodem voor water) van fijn zand varieert tussen de 1 en 10 meter per etmaal. De doorlaatbaarheid van de bodem is daarmee goed tot zeer goed. Het projectgebied bevindt zich binnen een leemarm gebied met zwak lemig fijn zand. Gezien deze kleiarme en zwak lemige grond kan worden gesteld dat de doorlaatbaarheid van de bodem voldoende is om het hemelwater op natuurlijke wijze voldoende te laten infiltreren.

Er is sprake van een beperkte toename aan verhard oppervlak. Deze beperkte toename blijft ruimschoots onder de grens waardoor er geen sprake is van een retentieplicht.

Het Waterschap stelt enkele aandachtspunten:

1. Het hemelwater mag niet worden afgevoerd naar het gemeentelijk riool. Dit is, zoals uitgelegd in paragraaf 5.5, niet aan de orde.
2. De gemeente Oosterhout eist ook compensatie bij nieuwbouw. De wadi voorziet in ruim voldoende additionele compensatie. Een gemeentelijk wateradviseur is om advies gevraagd, waaruit geen additionele aandachtspunten zijn gekomen. Hiervoor wordt ook verwezen naar de waterparagraaf uit de onderbouwing fysieke leefomgeving i.h.k.v. een evenwichtige toedeling van functies aan locatie (aanvraag vergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit).

5.4.3 Wadi

Ten behoeve van het opvangen van hemelwater wordt gebruik gemaakt van de wadi die ontstaat er plaatse van de bestaande bomenrij door het ophogen van de omringende gronden (1-1.5 meter boven maaiveld). De nieuwe bebouwing van het hoogspanningsstation (trafocellen en schakelstations) en de nieuwe bestrating wateren af op de wadi via kolken en molgootjes. De bomen blijven staan, behalve waar er plaats moet worden gemaakt voor de transportweg. De positie en grootte van de wadi ligt nog niet exact vast en wijzigt mogelijk nog licht. De indicatieve positie van de wadi is in Figuur 5.4 aangeduid.

De wadi beschikt over voldoende opvangcapaciteit voor het afwateren van hemelwater. Uit hydrologisch advies, afgestemd met Enexis, blijkt dat bij een toename van 1.000 m² verharding een wadi van 40 m³ is benodigd. Dit volume komt overeen met een afmeting van 4x10x1 meter. De wadi zoals weergegeven in onderstaande figuur heeft een grotere capaciteit dan bovenstaande afmeting, terwijl de toename aan verhard oppervlak beperkter is. Er kan worden gesteld dat er met zekerheid ruim voldoende opvangcapaciteit voor het afwateren van het hemelwater beschikbaar is.

Figuur 5.4 Indicatieve positie wadi op het terrein. Nadere uitwerking volgt in het verder ontwerp.

5.5 Afvalwater en riolering

Het project vraagt geen *nieuwe* aansluiting op het riool. **N.B.** Er is in de bestaande situatie (huidige hoogspanningsstation) wel een rioolaansluiting aanwezig in het gebouw dat in Figuur 5.4 is aangegeven met “SL” (bruine kleur). Dit gebouw zal worden gesloopt als alle nieuwbouw is gerealiseerd. In plaats van de bestaande algemene ruimte (“SL”, Figuur 5.4) wordt er een nieuwe algemene ruimte gerealiseerd (aangeduid met “ALG”, Figuur 5.1). In dit nieuwe algemene gebouw wordt wederom een toilet geplaatst dat wordt aangesloten op het gemeentelijk riool.

Het planvoornemen heeft geen afvalwaterproducerende functie en gaat dit toekomstige ook niet krijgen. Hemelwater dat in de calamiteitentank van de bestaande transformatorcellen wordt opgevangen, wordt vanaf daaruit afgewaterd op het riool. Voor de nieuwe transformatoren wordt het hemelwater via een oliewaterscheider geleid, waarna het wordt afgewaterd naar de wadi. Hierdoor is er geen afwatering naar het gemeentelijk DWA-systeem benodigd.

5.6 Waterkeringen en waterveiligheid

Het planvoornemen bevindt zich niet binnen de kern- of beschermingszone van een primaire of regionale waterkering. Het planvoornemen heeft geen invloed op de waterveiligheid.

5.7 Waterkwaliteit

Uitlopende bouwmaterialen zoals lood, koper, zink en zacht PVC kunnen zich ophopen in het water(bodem)systeem en hebben hierdoor een zeer nadelige invloed op de water(bodem)kwaliteit en ecologie.

Doordat er gebruik wordt gemaakt van niet-uitlopende bouwmaterialen, heeft de uitbreiding van het hoogspanningsstation met nieuwe trafocellen geen negatieve invloed op de waterkwaliteit. Bij de aanleg en het gebruik van de trafocellen worden geen stoffen toegepast die uitspoelen naar de bodem of het oppervlaktewater. Er vindt geen verdere lozing van logende of vervuilende stoffen plaats. De constructie van de trafocellen is zodanig ontworpen dat lekkages worden voorkomen. De nieuwe transformatorcellen zijn voorzien van een vloeistofdichte opvangbank met voldoende capaciteit voor de olie van de betreffende trafocel en het hemelwater. Zodra er bij een calamiteit drukverlies wordt opgemerkt door de sensoren, wordt de transformator afgeschakeld en wordt voorkomen dat de transformator volledig leegloopt. De oliewatescheider waarborgt dat er geen olie of vervuild hemelwater wordt afgewaterd op de wadi, maar daarentegen wordt afgepompt en afgevoerd.

In geval van calamiteiten (zoals brand) is geborgd dat transformatorolie wordt opgevangen en wordt afgevoerd door een erkend verwerker

Ook in de aanlegfase worden maatregelen getroffen om bodem- en waterverontreiniging te voorkomen. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform milieuwetgeving en geldende richtlijnen. Monitoring van de waterkwaliteit is mogelijk maar op basis van het ontwerp niet noodzakelijk. Er wordt geconcludeerd dat de uitbreiding geen risico vormt voor de waterkwaliteit in de omgeving.

6 Bijlage 1 – regels lozen waterschap Brabantse Delta

Het verbod, zoals bedoeld in artikel 2.2 vijfde lid van de waterschapsverordening waterschap Brabantse Delta geldt niet voor:

1. Het lozen van water in een oppervlaktewaterlichaam, als er **maximaal 50 m³** water per uur wordt geloosd;

indien er wordt voldaan aan artikel 2.34:

- Er wordt niet meer water geloosd dan de waterloop kan verwerken.
- Er wordt geen overlast veroorzaakt bij het lozen van het water

2. Het lozen van water in een oppervlaktewaterlichaam, als er meer dan 50 m³ water per uur maar **maximaal 100 m³ per uur** wordt geloosd;

indien er wordt voldaan aan artikel 2.33 en 2.34:

- Het is verboden de activiteit te verrichten zonder dit tenminste vier weken voor het begin ervan te melden.
- Er wordt niet meer water geloosd dan de waterloop kan verwerken.
- Er wordt geen overlast veroorzaakt bij het lozen van het water

3. Het afvoeren van hemelwater naar een oppervlaktewaterlichaam **door toename van verhard oppervlak of afkoppeling** van bestaand verhard oppervlak, als:

- a) de waterparagraaf van het omgevingsplan na 1 januari 2019 de schriftelijke instemming heeft verkregen van het waterschap; **en**
- b) de in de waterparagraaf genoemde maatregelen zijn uitgevoerd.

4. Het afvoeren van hemelwater naar een oppervlaktewaterlichaam **door toename van verhard oppervlak, als:**

- a) het verhard oppervlak toeneemt met maximaal 500 m²; *of*
- b) de toename van verhard oppervlak alleen bestaat uit een groen dak.

5. Het afvoeren van hemelwater naar een oppervlaktewaterlichaam **door toename van verhard oppervlak, als:**

- a. de toename meer dan 500 m² maar maximaal 10.000 m² bedraagt; **en**
- b. er compenserende maatregelen worden getroffen om versnelde afvoer van hemelwater tegen te gaan in de vorm van een bergingsvoorziening met een minimale compensatie die voldoet aan de volgende **rekenregel**: benodigde compensatie (in m³) = toename verhard oppervlak (in m²) x <gevoeligheidsfactor> x 0,06 (in m);

indien wordt voldaan aan artikel 2.35 (de bergingsvoorziening):

- De bodem van de voorziening ligt boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand.
- Het water wordt uit de voorziening afgevoerd via een functionele bodempassage naar het grondwater of via een functionele afvoerconstructie naar het oppervlaktewater.
- De functionele afvoerconstructie heeft een diameter van 4 cm.
- Bij de voorziening wordt een overloopconstructie aangelegd om beschadiging van het oppervlaktewaterlichaam te voorkomen.

6. Het afvoeren van hemelwater naar een oppervlaktewaterlichaam door **afkoppeling**, als er maximaal 10.000 m² bestaand verhard oppervlak wordt *afgekoppeld*.

Maatwerkvoorschriften (artikel 2.36)

Maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld over het lozen van water, als er meer dan 50 m³ maar maximaal 100 m³ water per uur wordt geloosd.

Begripsbepalingen:

afkoppelen van verhard oppervlak:

onderbreken van de afvoer van op bestaand verhard oppervlak vallend hemelwater via een gemengde of verbeterd gescheiden riolering naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie;

bergingsvoorziening:

voorziening die moet worden aangelegd om te voorkomen dat de extra hoeveelheid hemelwater ten gevolge van een toename van verhard oppervlak versneld wordt afgevoerd naar het ontvangende watersysteem;

groen dak:

dak dat bedekt is met vegetatie met een waterbergende functie;

toename van verhard oppervlak:

wijziging van onverhard naar verhard oppervlak;

verhard oppervlak:

al het oppervlak dat er voor zorgt dat water sneller tot afvoer komt;

Toelichting

Het brengen van water in een oppervlaktewaterlichaam tot 100 m³ per uur is een relatief eenvoudig en, bijvoorbeeld in de agrarische sector, een veel voorkomende handeling waarvoor een permanente lozingsvoorziening in het talud van het oppervlaktewaterlichaam wordt aangelegd. De relevante waterhuishoudkundige belangen kunnen in dit geval voldoende worden gewaarborgd door het stellen van algemene regels.

Voor de lozingsconstructie geldt de algemene regel voor Lozingsconstructies en onttrekkingswerken.

Toelichting bij punt 3:

Onder het oude recht werd de toelichting over de beschrijving van de wijze waarop in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding (art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening) opgenomen in een waterparagraaf. In het nieuwe stelsel komt de betrokkenheid van de waterbeheerder bij omgevingsplannen terug in de "weging van het waterbelang", art. 5.37 Besluit kwaliteit leefomgeving. De uitkomst van die weging wordt verwoord in de toelichting, dus ook in het nieuwe stelsel zullen omgevingsplannen een waterparagraaf bevatten.

Het waterschap hecht eraan dat waterbelangen zo vroeg mogelijk in omgevingsplannen worden meegenomen. Om dat te stimuleren is een vrijstelling verantwoord daar waar de (maatregelen in) waterparagrafen van omgevingsplannen zodanig concreet zijn dat ze getoetst kunnen worden aan de

richtlijnen voor een waterhuishoudkundig plan (zoals benoemd in 'Hydrologische uitgangspunten bij de regels waterschapsverordening voor afvoeren van hemelwater').

Toelichting bij punt 4:

Het waterschap stelt criteria vast waarin is opgenomen in welke gevallen versnelde afvoer van hemelwater door toename van verhard oppervlak van compenserende maatregelen moet worden voorzien. Daarmee wordt de toename van piekafvoeren op het oppervlaktewatersysteem beperkt. Indien de compensatie voldoet aan deze criteria, is een vergunning niet noodzakelijk.

Vanuit de schaalgrootte van het waterschap is het verantwoord om de criteria uit de algemene regels te hanteren. Vanuit de gemeente kan het meerwaarde hebben om hier andere eisen aan te stellen.

Toelichting bij punt 5 (rekenregel)

Het middelste getal in de rekenregel is de *gevoeligheidsfactor*. Dit is een nominale waarde die de hydrologische gevoeligheid en infiltratiepotentie van de locatie uitdrukt. De gevoeligheidsfactor is verdeeld in 3 zones: 1, 0,5 of 0,25. Om te bepalen welke zone van toepassing is op een bepaalde locatie, dient de Kaart Gevoeligheidsfactor te worden geraadpleegd op de website van het waterschap.

Het getal 0,06 in de rekenregel staat voor de waterschijf van 60 mm die overeenkomt met de vastgestelde bovengrens voor de compensatiecapaciteit van 600 m³/ha.

Meldingsplicht:

Het brengen van meer dan 50 m³ per uur in een oppervlaktewaterlichaam, kan problemen geven in de waterafvoer van het water. Hierdoor is het mogelijk dat er wateroverlast ontstaat. Daarom is een meldingsplicht opgenomen.

Maatwerkvoorschriften:

Daar waar de watergang mogelijk problemen kan ondervinden door de lozing, kan het waterschap extra randvoorwaarden stellen in een maatwerkvoorschrift.